

TEMPELIERS, OTTERS EN EEN STROPER

Tempeliers, otters, onderaardse gangen, kiekendieven en een verloren gehucht. Tussen een slok bier en een beet in onze boterham met hesp door luisterden we naar het verhaal van de oude man. Een stroper uit het schorre. Hij sloeg de trap-pisten achterover alsof het spuitwater betrof. Tenslotte vroeg hij ons mee naar de Verloren Kost. Zijn grootvader en vader hadden altijd in de steenbakkerijen gewerkt. Hard labeur, afzien in de koude, de natte, de hitte of de droogte. Niks voor Jan, hij was palingvisser geworden officieel en stroper officieus. Een erg gewaardeerd beroep in dit nog uitgestrekte gebied van akkers, weiden, kleiputten. Jan woonde in een klein huisje in de Verloren Kost. Hadden wij uiteraard nog nooit van gehoord. Twaalf huizen bebouwd door een vijftiental mensen, dat maakte het gehucht uit. Blootgesteld aan de felle zuidwestenwinden die vrij spel hadden over de Snaaskerkepolder. Tot in de 18de eeuw was die polder een spuibekken dat via de Gouwelozekeek in verbinding stond met de zee. Vandaag is het een uitgestrekte cultuurvlakte waar tarwe, gerst, haver, rogge, suikerbieten, vlas, maïs, luzerne en Engels gras gekweekt wordt.

Een van de oudste boerderijen die Jan ons middenin de polders aanwijst is de Stelle. De boerderij staat op een hoogte en daar werden de eerste schaapskudden bij hoogtij naartoe gedreven. De boerderij dateert van 1625, althans het oudste gedeelte. De bewoners van de Stelle spreken over de vallei als ze het hebben over het hen omringende land. De Stelle ligt zowat halverwege de Verloren Kost en Stene Dorp.

Een andere vermeldenswaardige boerderij is deze waar men via een stenen valbrug over het Ieperleegeleed toegang heeft tot het erf. Het is de hoeve bebouwd door de familie Jonkheere met zijn witgekalkte muren, zijn rood pannendak en roodgeschilderd houtwerk. Deze boerderij werd in 1770 gebouwd door een zekere Ignaas Mauratus Plantin De Boeckhout, een edelman uit Wilrijk bij Antwerpen.

Boven de deur van de boerderijwoning is er goed zichtbaar, een kleine ronde steen gemetseld met daarop de woorden «Securitas Antverpia». Brabo aan zee, wat zocht deze edelman hier in dat godvergeten land? Argwanend volgt inmiddels een vrouw vanachter het gordijn in de woning ons doen en laten. Tot Jan de stroper haar een frivool kusje toewerpt en zij woedend het gordijn dichttrekt. Zijn wilde lach schalt over het boerenerf en de hond van de boer begint inplaats van te blaffen te kreunen. Het beest is duidelijk bang van de zatte stroper.

Het poëtische St.-Annakerkje te Stene-Dorp.

Achter de boerderij wijst de stroper ons op de geheimzinnige onderaardse gang. Gebouwd destijds door de tempeliers vertelt hij. De muren zijn een meter dik en binnenin de gang zijn er nissen en kleinere zijgangen. Niemand heeft het onderzocht. De laatste bewoners waren otters die halfweg de zestiger jaren zijn uitgestorven. In de verte wenkt Oostende, een vlucht blauwe reigers trekt in de richting van de zee maar wij besluiten nog een laatste pint te drinken in 't Vossenhol te Stene. Een trappist van 12° voor Jan de stroper.

't Vossenhol wordt uitgebaat door de sympathieke Hugo Devos, hijzelf is amateur-archeoloog, heemkundige, gids, herberguitbater (natuurlijk) en lokaal feestbezieler. De herberg zelf moet reeds dateren van 1653. Op de voorgevel stond destijds: «AFSPANNING-PAARDEPOSTERIJ».

In 1974 begon Hugo Devos zijn zaak en behoevde zo het gebouw van een gewisse ondergang.

Thans is 't Vossenhol samen met de Vlaschaard het bekendste streekcafé van en rond Oostende. Precies door die twee cafés kreeg Stene terug de sfeer van een nog levendig polderdorp zoals het ooit eens geweest is.

Wanneer we met Jan de stroper 't Vossenhol verlaten is het bijna nacht. In de verte roept een eenzaam steenuiltje en voor de rest is het doodstil. Een herfstige poldernacht. cw.

